

Webinar RENURE

12 februari 2026

Nicky Kamminga
nicky.kamminga@mestverwaarding.nl
06 – 53 79 19 12

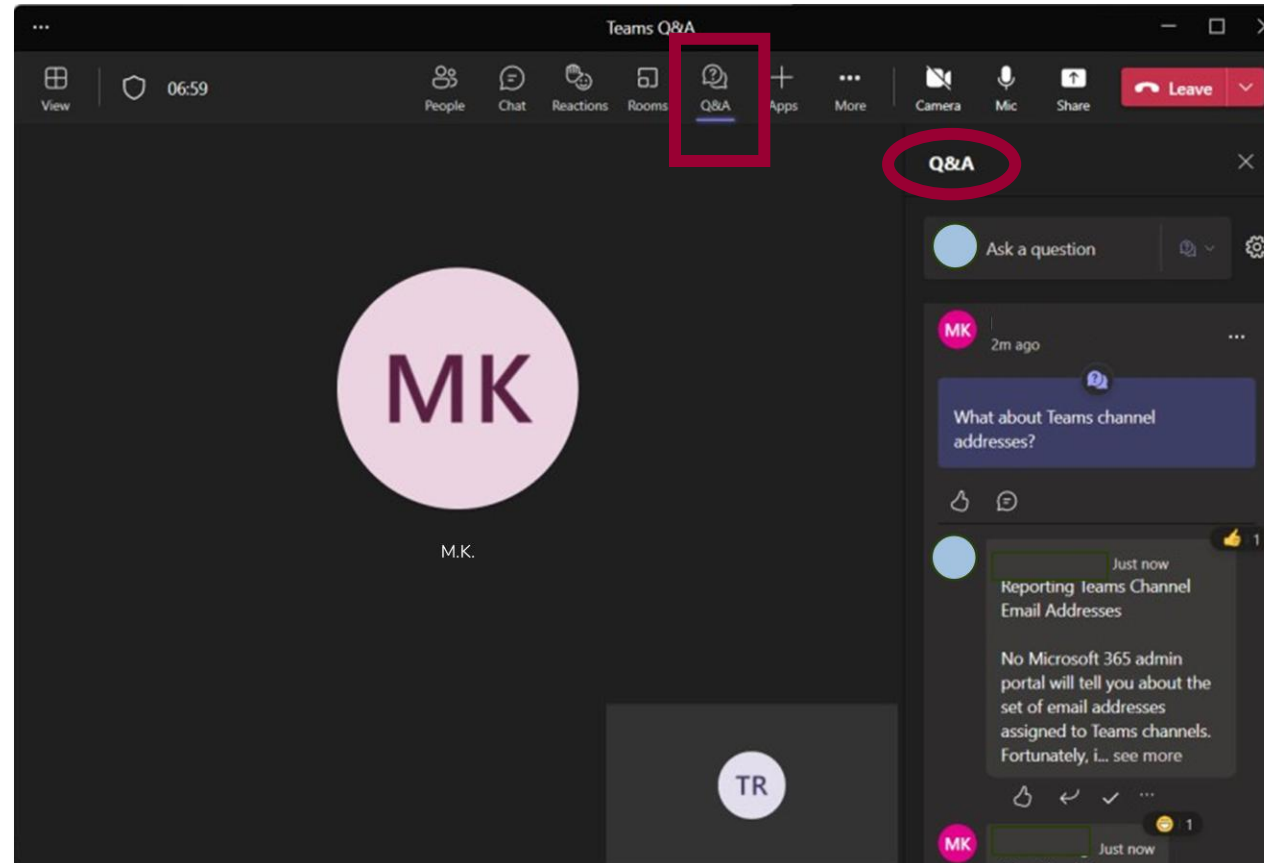

Jan Roefs
jan.roefs@mestverwaarding.nl
06 – 51 01 37 12

nCRM Webinar RENURE

- Dit webinar wordt opgenomen
- Q&A / V&A

Nederlands Centrum voor Mestverwaarding

- Onafhankelijk gepositioneerde stichting met eigen bestuur en raad van toezicht
- Focus op de volgende taken:
 - NCM als **kenniscentrum**: kennis verzamelen en duiden, vraagbaak e.d.
 - **Afstemming** en samenwerking bevorderen
 - **Agenderen** en activiteiten/projecten initiëren en ondersteunen
- Om te komen tot een duurzame, circulaire, economische en praktisch werkende verwaarding van mest

Gefinancierd door **donaties** van overheden en uit het agrarische bedrijfsleven

Inhoud

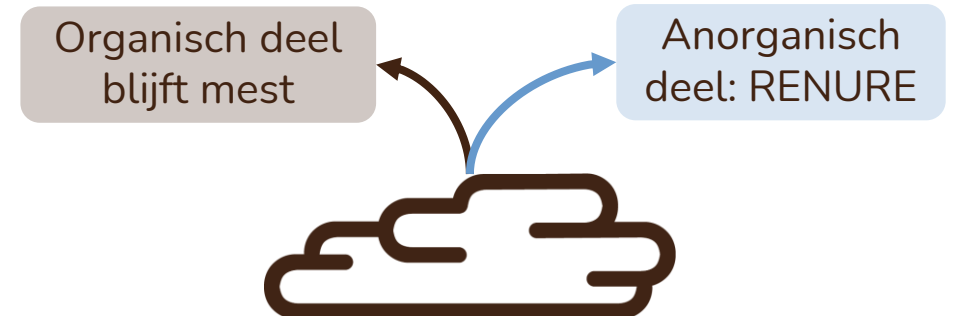
- Wat is RENURE?
- De voorwaarden
 - Europese Commissie
 - Nederland
- Belangrijke aspecten
- Certificering en (tijdelijke) registratie
- Tijdlijn
- Veelgestelde vragen

Wat is RENURE?

(RENURE = REcovered Nitrogen from manURE)

- › 'Kunstmestvervangers'
- › Zijn stikstofhoudende fracties uit dierlijke mest die:
 - › qua risico op nitraatuitspoeling vergelijkbaar zijn met kunstmest, dus:
 - › in de gebruiksnorm als kunstmest kunnen worden gezien
(dus boven de 170 kg N)

De voorwaarden – Europese Commissie

Hoofdpijnen

- › Verwerkingsstap: stijging minerale stikstof, ureum stikstof of kristalgebonden stikstof ten opzichte van totale stikstof
- › Consistente kwaliteit
- › Max. 80 kg N / ha

Grasland veen met volledig maaien (geen NV-gebied)			
Totale stikstofgebruiksnorm		300 kg N/ha	
Waarvan maximaal uit dierlijke mest		170	
x Werkingscoëfficiënt		60%	102 kg N/ha -
Resterende ruimte binnen totale N-gebruiksnorm		198 kg N/ha	
Waarvan maximaal in te vullen met RENURE		80 kg N/ha	-

De voorwaarden – Europese Commissie

Hoofdpijnen

- 3 techniek/productcombinaties:
 - Ammoniumzouten (strippen-scrubben)
 - Mineralenconcentraat (omgekeerde osmose)
 - Struviet (neergeslagen magnesium-ammonium-fosfaat)
- $N_{\text{mineraal}}/N_{\text{totaal}} \geq 90\%$, of $C_{\text{organisch}}/N_{\text{totaal}} \leq 3$
 - Correctie voor N dat niet van dierlijke mest afkomstig is
 - Geldt voor producten met $> 3\%$ N op basis van droge stof
- Maximum gehalten:
 - Koper: 300 mg/kg ds
 - Zink: 800 mg/kg ds
 - Pathogenen (bij $> 1\%$ org. koolstof)

Te testen micro-organismen	Bemonsteringsplannen			Limiet
	n	c	m	M
Salmonella spp.	5	0	0	Afwezig in 25 g of 25 ml
Escherichia coli of Enterococcaceae	5	5	0	1.000 in 1 g of 1 ml

waarbij:
 n = aantal te testen monsters;
 c = aantal monsters waarbij het aantal bacteriën uitgedrukt in kolonie vormende eenheden (KVE) tussen m en M ligt.
 m = drempelwaarde voor het aantal bacteriën uitgedrukt in KVE dat als bevredigend wordt beschouwd;
 M = maximumwaarde van het aantal bacteriën uitgedrukt in KVE

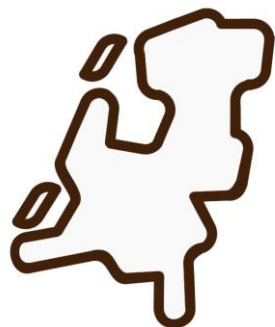

De voorwaarden – Europese Commissie

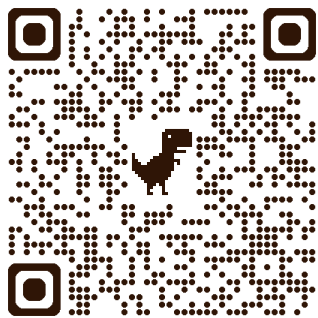
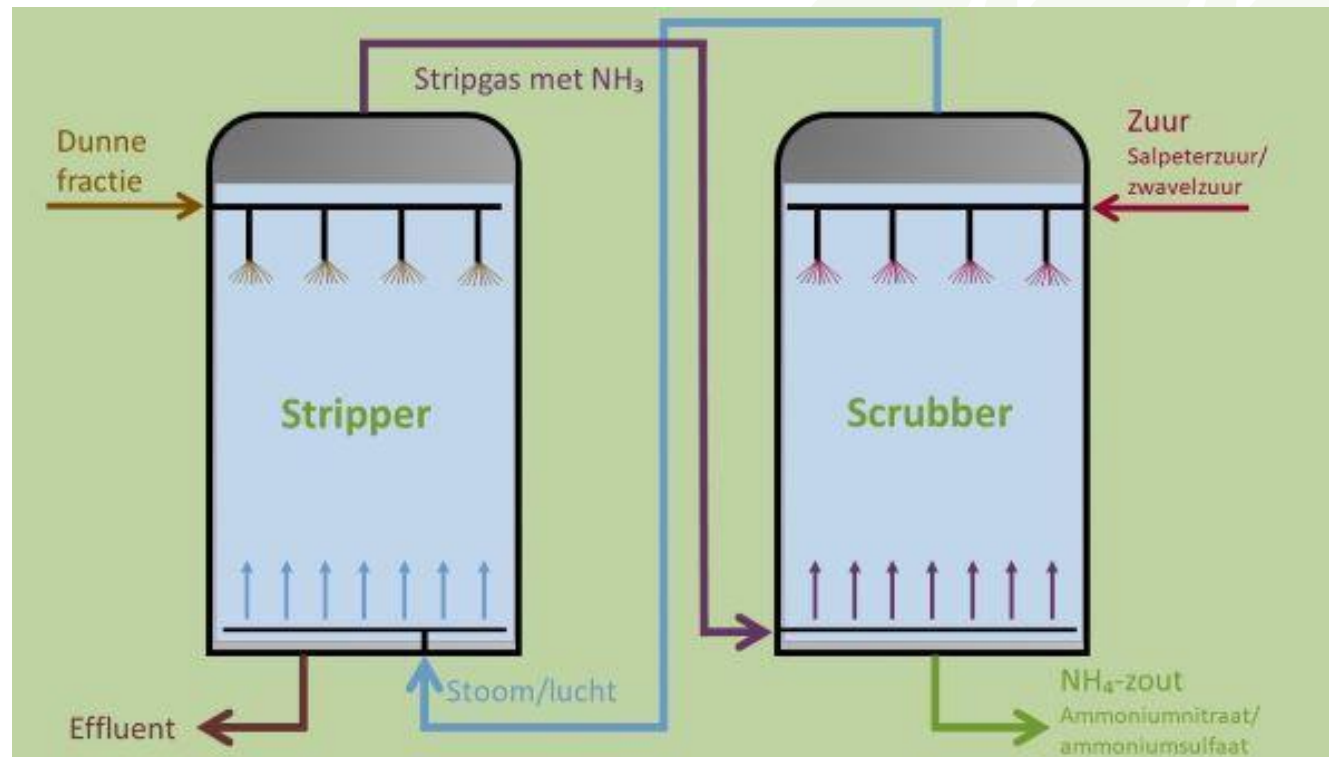
Reeds in Nederlandse (mest-)wetgeving

- › Dosering afgestemd op behoefte gewas → [gebruiksnormen](#)
- › Ammoniakemissie uit opslag en aanwending beperken
→ [Besluit activiteiten leefomgeving \(Bal\)](#)
- › Eisen etikettering (stikstof, fosfaat) → [via rVDM](#)

Techniek 1 – Strippen-scrubben (Ammoniumzouten)

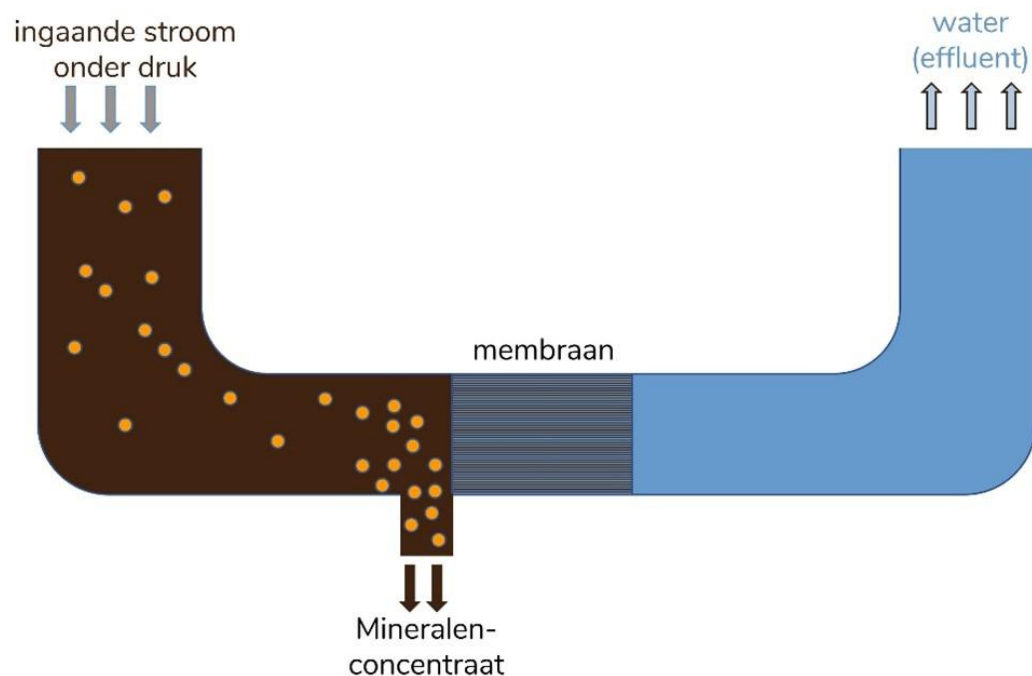

Kijk op [Wikimest](#)
voor meer
informatie

Techniek 2 – OO (Mineralenconcentraat)

Kijk op [Wikimest](#)
voor meer
informatie

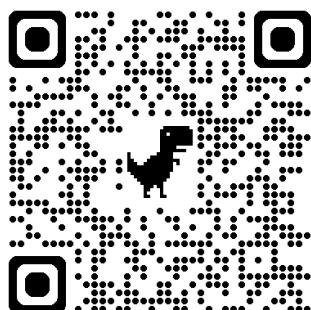
- Magnesium-ammonium-fosfaat

(bijv. door magnesiumchloride toe te voegen en de zoutkristallen dan af te scheiden uit de mest)

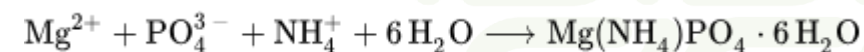
- Geen snel maar een langzaam werkende meststof

- Waarde met name op fosfaatarme gronden

- Amper praktijkervaring met mest

Kijk op [Wikimest](#)
voor meer
informatie

De voorwaarden – Nederland

Hoofdpijnen

- Certificering via Renugarant
- In eerste instantie ook tijdelijk registratie mogelijk
- In de mestboekhouding:
 - RENURE is en blijft dierlijke mest
 - Aan-/afvoer via rVDM
- Aanvullende eisen (hoeveelheid geproduceerd/aangewend, etc.)
- Mestcodes:

Omschrijving	Mestcode
Ammoniumsulfaat dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor RENURE	130
Ammoniumnitraat dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor RENURE	131
Mineralenconcentraat dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor RENURE	132
Struviet dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor RENURE	133
Ander ammoniumzout dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor RENURE	134

Hoe producent worden?

- Certificeren (op termijn verplicht)
- Registreren (tijdelijke mogelijkheid)

	Certificeren	Registreren
Audits door certificerende instantie	✓	x
Bezit van certificaat	✓	x
Aangepast bemonsteringsprotocol (met lagere frequentie bemonsteren)	✓	x
Registratie bij RVO	x	✓
Controle door NVWA/RVO	Ook mogelijk	✓

Belangrijke aspecten

Voor producenten RENURE

- Bepaling volume van de in- en de uitgaande mest
- Aanvullende eisen voor de administratie, zoals:
 - Hoeveel mest verwerkt wordt
 - Hoeveel RENURE geproduceerd wordt
 - Analyseresultaten
 - Wanneer en hoe lang de installatie in gebruik is
 - Verantwoording op zowel stikstof als fosfaat
- Ook mogelijk: gebruik van mobiele apparatuur
 - Veehouder is formeel de producent (en huurt derde in als dienstverlener)
 - Eigen aparte RENURE-opslag
 - Dezelfde verantwoording vereist + extra eisen
 - Mobiele installatie kan onderdeel zijn van bestaande veehouderij-installatie
 - ➔ Valt dan onder dezelfde vergunning/melding
- Niet mengen in de opslag en bij het vervoer
- Alleen directe afvoer naar eindgebruiker

Belangrijke aspecten

Voor vervoer

- Dezelfde regels als voor dierlijke mest, o.a.:
 - Alleen vervoer indien producent geregistreerd/gecertificeerd is
 - Per vracht wegen & bemonsteren + analyseren op N & P_2O_5
 - Vervoer door geregistreerde intermediair met GR/GPS apparatuur
 - rVDM

Belangrijke aspecten

Voor afnemers

- Alleen afname van geregistreerde/gecertificeerde producent
- Emissiearme opslag & aanwending
- Niet mengen op productielocatie / tijdens transport
(gelijktijdig met aanwending wel mogelijk)

Mestafzetcontrole

**Kwaliteitssysteem
Renugarant**

Kwaliteitssysteem Renugarant

Doel: borgen van productie en kwaliteit van kunstmestvervangers

Hoe borgen we de kwaliteit en productie?

- ☐ Audits (zowel aangekondigd als onaangekondigd)
- ☐ Analyse-uitslagen (geautomatiseerd op afstand: monitoring van kwaliteit product)

Vershil certificering - registratie

- Afvoerfrequentie
- Bemonstering- en analysefrequentie

Frequentie van afvoer	Moment van bemonstering
Deelnemer voert ten minste één keer per vier weken het RENURE-eindproduct af	De deelnemer draagt zorg voor bemonstering bij afvoer van het RENURE-eindproduct
Deelnemer voert minder dan één keer per vier weken het RENURE-eindproduct af	De deelnemer draagt zorg voor bemonstering vóór afvoer of aanwending van het RENURE-eindproduct. NB. Analyseresultaat moet bekend zijn en voldoen aan de RENURE-kwaliteitseisen vóórdat RENURE-eindproduct mag worden afgevoerd.

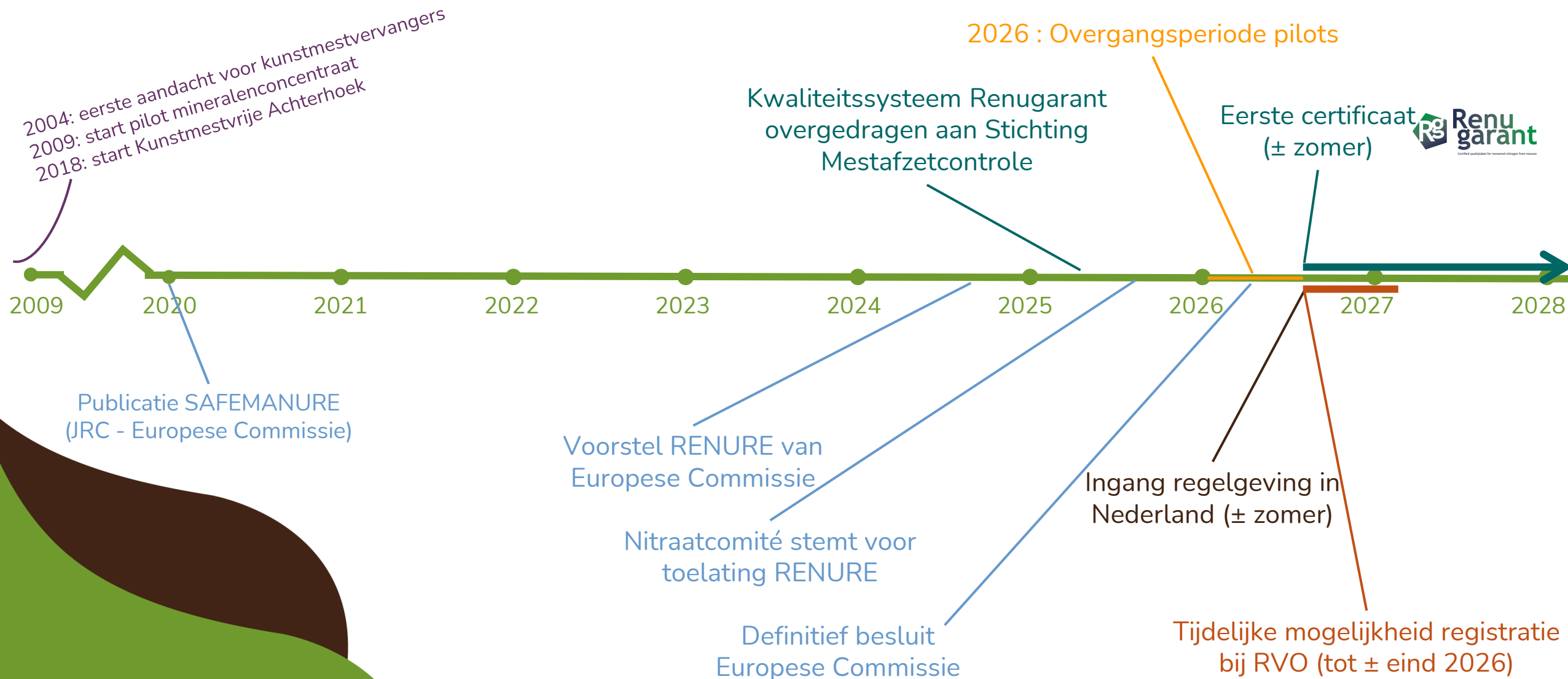
Registreren

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

- Wat houdt registreren in?
 - Tijdelijk
 - “of” niet “en”
 - Registreren alleen bij RVO

- Wie kan zich registreren?
- Benodigdheden voor registratie
 - Soort RENURE
 - Beschrijving productieproces en behandelstappen
 - Apparaat gegevens
 - Uniek identificatienummer
 - Type installatie en beschrijving
 - Bewijs van levering van de apparatuur
 - Productiecapaciteit
 - Opslag & voorraad
 - Locatie
 - Capaciteit
 - Analyseresultaten

Veelgestelde vragen

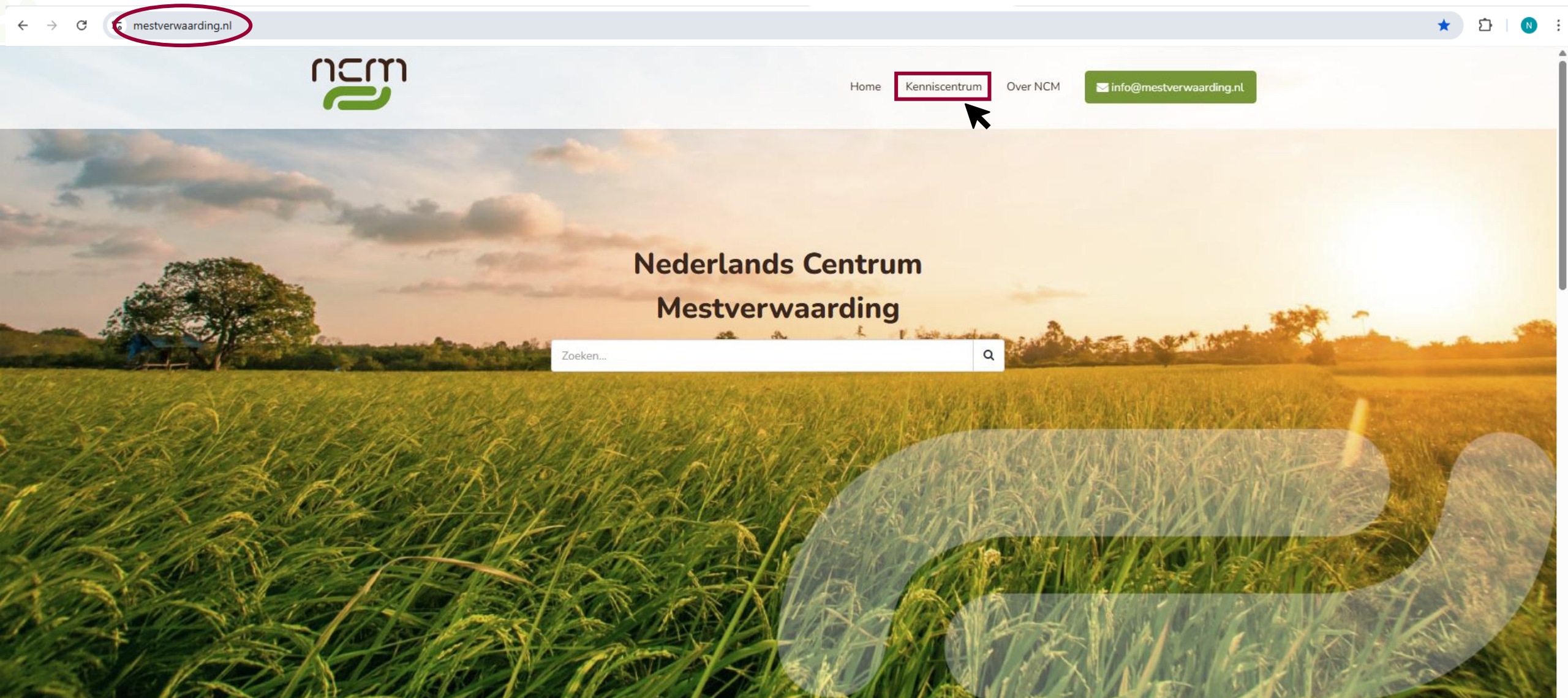
- Moet mijn mest dan naar een mestverwerker? / Mogen veehouders ook RENURE produceren?
- Moet de productie van RENURE een continu proces zijn of mag het een tijdelijk onderdeel van een mestverwerkingsproces zijn?
- Mag het permeaat (het zuivere water na OO) weer bijgevoegd worden bij het concentraat?

Veelgestelde vragen

- Hoe moet je RENURE aanwenden?
- Mag je RENURE mengen, bijvoorbeeld om ‘mest op maat’ te maken?
- Mag RENURE naar een tussenhandelaar?
- Kunnen we ons al laten certificeren?

ncm Op de hoogte blijven?

Kenniscentrum

Welkom in ons kenniscentrum. Klik hieronder op één van de hoofdgroepen om kennis te nemen van allerlei onderwerpen welke gerelateerd zijn aan de mest. Elke categorie heeft een eigen kleur en een icoontje, zodat al onze publicaties makkelijk te herkennen zijn. U kunt ook de zoekfunctie gebruiken bovenaan deze pagina. Via de button hiernaast komt u op de website van Wikimest; een wiki over mest en mestverwaarding. In deze wiki wordt uitleg gegeven over bemestingsproducten, bewerkingstechnieken, aanwendingstechnieken, beleid en overige onderwerpen die te maken hebben met mest(verwaarding).

Presentatie (79)

- » Podcast Rabobank RENURE
- » Webinar RENURE op 12 februari 2026
- » Factsheet BSMO: 'Wat te doen met urine-achtige producten?'
- » Mestverwaarding cruciaal voor een veilig en duurzaam Neder...
- » Rabobank lanceert stappenplan voor monomestvergisting

[Alle publicaties](#)

Studie (78)

- » Innovatieve stalsystemen leveren forse emissiereducties op, ...
- » Landelijke rapportage en inventarisatie export en verwerking ...
- » Urinefracties uit gescheiden mestsystemen tonen wisselende...
- » Mest scheiden aan de bron in melkveestallen: grote kansen e...
- » Insecten telen op mest, risico's en mogelijkheden

[Alle publicaties](#)

Bemesting en techniek (32)

- » Bemest op z'n Best laat zien: netjes bemesten loont voor iede...
- » Handboek Bodembioologie en ziektevering
- » Factsheets 'Extra compost toedienen'
- » Informatie over bemesting op Groen Kennisnet
- » Meer organische stof betekent niet dat de stikstofbenutting v...

[Alle publicaties](#)

Actualiteit (5077)

- » 'Weinig mogelijkheden voor aanwijzen 'niet kwetsbare gebie...
- » In 2025 was ruim 10% van geïnspecteerde mesttransporten ...
- » Boomkwekers zien ruimte voor mengen van dikke fractie in p...
- » Vacature beleidsmedewerker Mestbewerking (Provincie Noor...
- » Vervoersverbod vanwege vogelgriep in Bornerbroek

[Alle publicaties](#)

Document (37)

- » Tweede advies mestverkenner Raymond Knops
- » Tussentijdse rapportages NCM 2025
- » Tussentijdse rapportages NCM 2024
- » Gericht zoeken via Groen Kennisnet
- » Advies vergunningverlening mestwerking verkenner Raymon...

[Alle publicaties](#)

e-Learnings (6)

- » E-learning Mestverwaarding (Wikimest)
- » Basiscursus pocketvergisting en nabewerkingstechnieken
- » E-learning groenbemesters
- » E-learning bodem en bemesting
- » E-learning mestketen

[Alle publicaties](#)

Projecten (96)

- » NitriNure
- » Triple P+

Markten (21)

- » Handleiding export onverwerkte mest
- » Marktkansen voor organische meststoffen in Polen

» Search Zoeken
» Kennisnet
» Adviesregunningverlening mestwerking verkenner Raymon...

ncm
Alle publicaties

» E-learning bodem en bemesting
» E-learning mestketen

Home Kenniscentrum Over NCM

info@mestverwaarding.nl

Alle publicaties

 Projecten (96)

- » NitriNure
- » Triple P+
- » Nationaal innovatieloket veehouderij
- » Fertitec
- » Ferticoverly

Alle publicaties

 Markten (21)

- » Handleiding export onverwerkte mest
- » Marktkansen voor organische meststoffen in Polen
- » Kansen en uitdagingen op de Duitse mestmarkt
- » Inventarisatie exportmarkten voor dierlijke mest
- » Special Agroberichten Buitenland over mestverwaarding

Alle publicaties

 RENURE (18)

- » Podcast Rabobank RENURE
- » Webinar RENURE op 12 februari 2026
- » Implementatie van Renure binnen Meststoffenwet voorzien in...
- » Opiniestuk: 'RENURE is grote kans én grote klus'
- » Vragen over RENURE? Stel ze ons!

Alle publicaties

RENURE

Vragen & antwoorden RENURE

Vragen & antwoorden over RENURE

NCM heeft samen met Stichting Mestafzetcontrole, het ministerie van LNV, RVO, NVWA, LTO, Cumela en andere sectororganisaties vragen over RENURE verzameld. Deze vragen met antwoorden zijn gebundeld in één document.

[📄 RENURE](#)[lees meer](#)

Podcast Rabobank RENURE

Rabobank brengt met enige regelmaat een podcast uit over een thema in de Food & Agri-sector. Dit keer betreft het RENURE. In ruim 20 minuten bespreken sectorspecialist melkveehouderij Marijn Dekkers van Rabobank en Jan Roefs van NCM hun gedachten over RENURE, wat dit kan betekenen voor de Nederlandse landbouw en wat de uitdagingen zijn. De opname is van eind december 2025.

[📄 RENURE](#)[lees meer](#)

Webinar RENURE op 12 februari 2026

NCM organiseert op 12 februari om 13.30 uur een webinar over RENURE. Dit doen we in samenwerking met het ministerie van LNV, RVO, NVWA, Stichting Mestafzetcontrole, Cumela, LTO Nederland en POV.

[lees meer](#)

Implementatie van Renure binnen Meststoffenwet voorzien in tweede kwartaal

Minister Wiersma van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur verwacht dat de daadwerkelijke implementatie toelating van Renure-producten als kunstmestvervanger in de nationale regelgeving in het tweede kwartaal van 2026 zal plaatsvinden. Dat schrijft de minister aan de Tweede Kamer in een reactie op vragen van de SGP.

[Kunstmestvervanger](#)
[Meststof](#)
[Kunstmest](#)
[RENURE](#)
[lees meer](#)

Opiniestuk: 'RENURE is grote kans én grote klus'

Onlangs verscheen in Nieuwe Oogst een opiniestuk van Jan Roefs van NCM waarin hij de kansen en uitdagingen van RENURE schetst.

[lees meer](#)

Vragen over RENURE? Stel ze ons!

Vorige week heeft het Nitraatcomité positief gestemd over de erkenning van RENURE (kunstmestvervangers). Dit is een grote stap om op korte termijn tot definitieve toelating van RENURE te komen. We verwachten dat de komende maanden de toelating van RENURE zal worden afgerond.

Bedankt voor uw aandacht!

Wilt u op de hoogte
blijven? Meld u dan aan
voor onze **wekelijkse
nieuwsbrief!**